

KERKENBELEIDSPLAN DUFFEL

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

26 mei 2025

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL	2
INLEIDING	3
1. SITUERING KERKGEBOUWEN	4
2. FICHE PER KERKGEBOUW	5
2.1. Sint-Martinuskerk	5
2.1.1. Identificatie	5
2.1.2. Beschrijving	6
a) Cultuurhistorische waarde	6
b) Gebouw en architecturale mogelijkheden	9
2.1.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	12
2.1.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	14
2.2. Kerk Onze-Lieve-Vrouw van Goede Wil	18
2.2.1. Identificatie	18
2.2.2. Beschrijving	19
a) Cultuurhistorische waarde	19
b) Gebouw en architecturale mogelijkheden	21
2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	23
2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	23
2.3. Kerk Sint-Franciscus van Sales	28
2.2.1. Identificatie	28
2.2.2. Beschrijving	28
a) Cultuurhistorische waarde	28
b) Gebouw en architecturale mogelijkheden	30
2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	32
2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	33
3. NAAR EEN TOEKOMSTVISIE	37
3.1. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie	37
3.2. Plan van aanpak: hoe de toekomstige invullingen zullen worden onderzocht	38
BESLUIT	39

INLEIDING

Dit kerkenbeleidsplan omvat volgende gebouwen voor de rooms-katholieke eredienst op het grondgebied van de gemeente Duffel:

- Sint-Martinuskerk, Kerkstraat, 2570 Duffel
- Kerk Onze-Lieve-Vrouw van Goede Wil, Bruul, 2570 Duffel
- Kerk Sint-Franciscus van Sales, Mijlstraat 108., 2570 Duffel

Onder leiding van het Platform Toekomst Parochiekerken zijn op 4 november 2025 we in Duffel gestart met een info- en netwerkmoment voor alle gemeentelijke en kerkelijke betrokkenen rond alle aspecten van het kerkenbeleidsplan.

De drie parochies op Duffels grondgebied maken deel uit van het Aartsbisdom Mechelen-Brussel, pastorale regio Mechelen

Er werd overeengekomen om verder aan de slag te gaan met een stuurgroep van 10 leden samengesteld uit 10 personen, waarvan 5 kerkelijke en 5 gemeentelijke vertegenwoordigers.

- Dirk De Gendt, deken pastorale regio Mechelen
- Werner Van Laer, vicariaal verantwoordelijke voor het Tijdelijke-
- Hendrik Van Slagmolen, voorzitter kerkfabriek St. Martinus Duffel
- Luc De Beer, voorzitter kerkfabriek O.L. Vr. van Goede Wil Duffel
- Daniël Van Houtven, secretaris kerkfabriek St. Franciscus van Sales Duffel
- Dirk Broes, schepen van erediensten lokaal bestuur Duffel
- Kristoff Van Genechten, schepen cultuur en erfgoed lokaal bestuur Duffel
- Luc Van Houtven, schepen van patrimonium lokaal bestuur Duffel
- Lutgart De Beukeleer, coördinator cultuur en erfgoed lokaal bestuur Duffel
- Ria Moens, deskundige cultuur en erfgoed lokaal bestuur Duffel

De stuurgroep kwam samen op 18 februari en 25 maart 2025 en ondernam vooraf en in tussentijd de nodige acties om een kerkenbeleidsplan uit te werken.

De opmaak en afwerking van een pastoraal plan voor Duffel dient nog even uitgesteld te worden, maar wordt wel vooropgesteld tegen de tweede helft van 2026 klaar te zijn. Het kerkenbeleidsplan zal kort daarop opnieuw geëvalueerd worden.

In dit kerkenbeleidsplan worden allereerst de betrokken kerkgebouwen ruimtelijk gesitueerd. Vervolgens volgt een bespreking van elke kerk afzonderlijk. Aan bod komen een beschrijving, een situering in de ruimtelijke omgeving en een beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie. Aan het einde van dit document is er een overzichtstabel opgenomen met de genomen opties (per kerk), de visie die hieraan ten grondslag ligt en het traject dat is of zal worden opgestart om deze toekomstige invulling te realiseren.

Handtekening bisdom

Handtekening gemeente

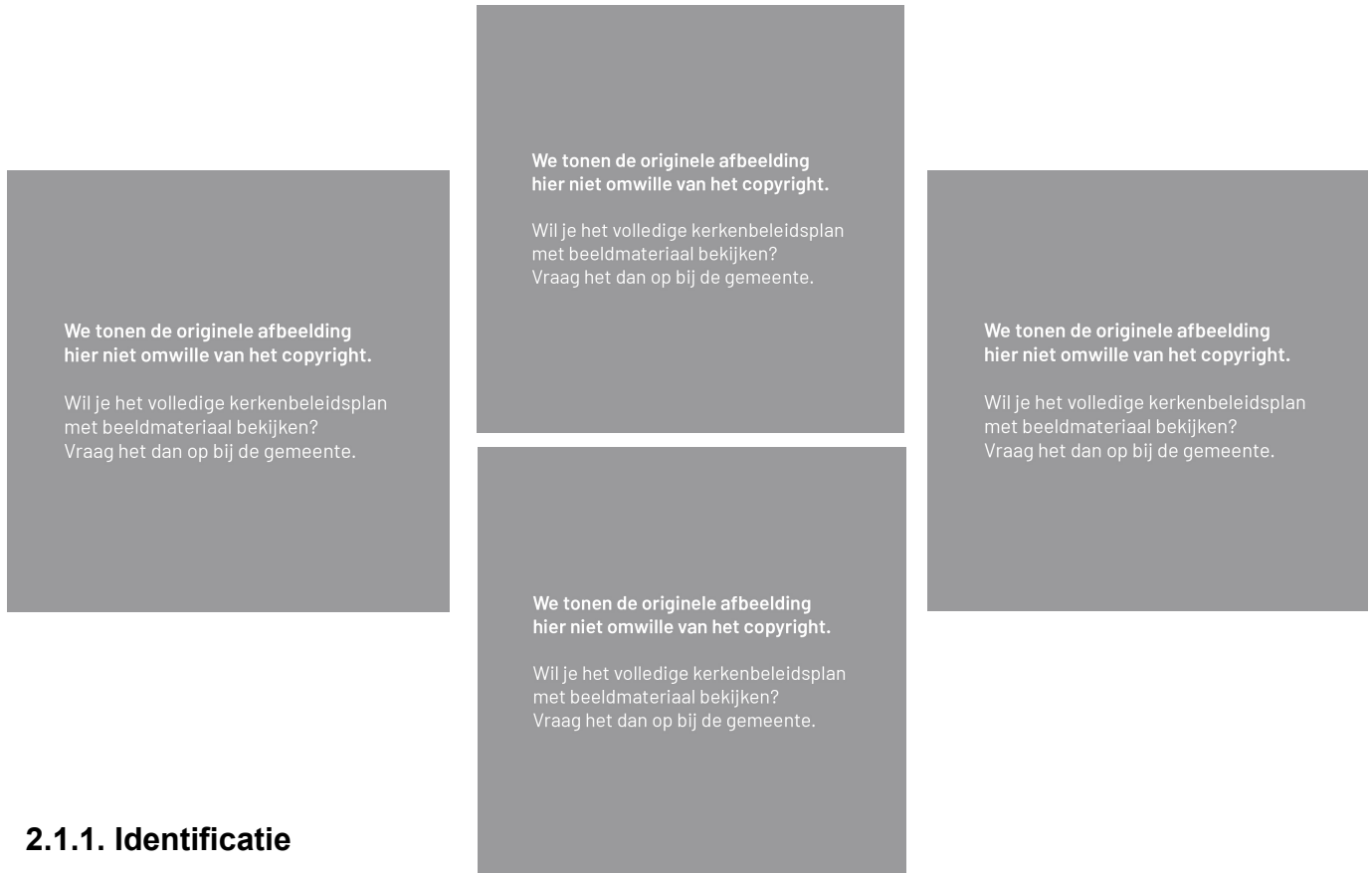
1. SITUERING KERKGEBOUWEN

1. Sint-Martinuskerk, Kerkstraat, 2570 Duffel.
2. Kerk Onze-Lieve-Vrouw van Goede Wil, Bruul, 2570 Duffel
3. Kerk Sint-Franciscus van Sales, Mijlstraat 108, 2570 Duffel

2. FICHE PER KERKGEBOUW

2.1. Sint-Martinuskerk

2.1.1. Identificatie

Naam: Sint-Martinuskerk

Geografische ligging

- Kerkstraat
- Provincie: Antwerpen

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Aartsbisdom Mechelen-Brussel
- Dekenaat of Regio: Pastorale regio Mechelen
- Parochie: Parochie Sint-Martinus

Eigenaar: Gemeente Duffel

Bescherming(en)/vastgesteld

De Sint-Martinuskerk is beschermd als monument. Dat is in twee fasen verlopen. In 1936 is het hoogkoor beschermd. In 1995 is het beschermingsstatuut uitgebreid tot de hele kerk omwille van de "artistieke en historische waarde". Ruim 10 jaar eerder waren de kerk én haar omgeving overigens al opgenomen als beschermd dorpsgezicht.

1. beschermd als monument: koor parochiekerk Sint-Martinus, 30/05/1936 (Inventaris Onroerend Erfgoed ID7060)
2. beschermd als monument: parochiekerk Sint-Martinus, 24/10/1995 (Inventaris Onroerend Erfgoed ID7063)
3. maakt deel uit van een beschermd stads- of dorpsgezicht, intrinsiek *Sint-Martinuskerk met omgeving*, 22/12/1982 (Inventaris Onroerend Erfgoed ID: 300142)
4. parochiekerk Sint-Martinus is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed op 29/03/2019 (Inventaris Onroerend Erfgoed ID106421)
5. parochiekerk Sint-Martinus is deel van de aanduiding als vastgesteld bouwkundig erfgoed van de *Sint-Martinuskerk met omgeving*, 29/03/2019 (Inventaris Onroerend Erfgoed ID97733)

2.1.2. Beschrijving

a) *Cultuurhistorische waarde*

De Sint-Martinuskerk is beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de:

artistieke waarde

De kerk is een typisch voorbeeld van het werk van J. Schadde waarin een uitgezuiverde landelijke gotiek als inspiratiebron diende voor transept en schip terwijl aan de gevel en toren een ver doorgedreven decoratieve uitdrukking werd gegeven door het samenbrengen van elementen uit verschillende perioden van de gotische architectuur.

historische waarde

Kerk waarvan de geschiedenis opklimt tot 1150 met een (reeds beschermd) koor uit 1486. Schip, transept en toren werden gebouwd volgens een ontwerp van J. Schadde uit 1858. In 1921 volgens het oorspronkelijk ontwerp heropgebouwd.

Historiek

Sint-Martinus is de oudste parochie op het grondgebied Duffel. De oorsprong ervan is onzeker. Mogelijk stond een eerste bedehuis op de andere Nete-oever, maar de bouw de oudste kerk op de huidige plaats situeert zich rond 1150. Het was een éénbeukige kerk, zonder zijbeuken. De ingang situeerde zich vermoedelijk van bij het begin al in het westen. In een latere fase is aan de westzijde van deze kerk een toren toegevoegd.

Eind 14de eeuw is het kerkvolume merkkelijk vergroot door toevoeging van twee zijbeuken die de romaanse westtoren omsloten. Langs weerszijden kwam een kleine kruisbeuk. Aan de noordelijke zijbeuk was er een aanbouw van een rechthoekige ruimte, mogelijk een grafkapel. De middenbeuk werd in de hoogte uitgewerkt met spitsbogen op 8 zuilen. Deze wijzigingen gaven de kerk een gotisch uitzicht. De kerkingang bevond zich nog steeds in de westtoren. Een eeuw later, in 1486, ging de aanbouw van een langgerekt gotisch hoogkoor aan de oostzijde van start. Het werd uitgevoerd in witte zandsteen en voorzien van kleurige glasramen.

Tijdens de Beeldenstorm van 1566 zijn heel wat kerken en kapellen beschadigd. Dat was ook het geval voor de Sint-Martinuskerk. Een groot deel van het kerkmeubilair is toen vernield. Het gebouw zelf bleef gespaard, maar leed steeds meer onder 'de tand des tijds'. In 1665 rezen plannen om het vervallen gebouw volledig af te breken en herop te bouwen.

Bij gebrek aan middelen, beperkten de werken zich uiteindelijk tot een restauratie en een vergroting van de middenbeuk.

In de loop van de 18de eeuw al bleek het kerkgebouw, en de toren in het bijzonder, in een abominabel slechte staat. De ene herstelling volgde op de andere. In 1858 stapte men van het oplapsscenario af en viel de beslissing om een spiksplinternieuwe en veel ruimere ruime kerk te bouwen die beantwoordde aan de noden van de steeds groeiende parochie.

Een jaar later had architect Joseph Schadde een eerste ontwerp klaar. Schadde had een bijzondere voorliefde voor de gotische bouwstijl. Het 15de-eeuwse hoogkoor werd bewaard. Daaraan kwam de aanbouw van een neogotisch complex met rijzige toren en met veelvuldige gebruik van decoratieve banden in witte zandsteen. In 1865 kon de 'nieuwe' Sint-Martinuskerk ingewijd worden.

Nog geen halve eeuw na de inhuldiging was de spitse toren al aan herstelling toe. En die bleek was dringend. Het getalm over een deftig plan van aanpak werd in 1914 ingehaald door de geschiedenis. Dat najaar lag het dorpscentrum onder vuur. Omdat de kerktoren een te opvallend richtpunt was voor de oprukkende Duitse troepen, besloot het Belgische leger om de torenspits in brand te steken. Geheel onverwacht stortte de toren in en helde hij over naar de kruisbeuk. Gloeiende steenbrokken braken door het dak en vrijwel de ganse kerk brandde uit. Het gotische hoogkoor bleef grotendeels gespaard.

Instandhoudingswerken moesten de minst getroffen kerkdelen vrijwaren van grotere schade. Geldgebrek belemmerde het naoorlogse plan om de kerk te slopen en een nieuwe te bouwen. Het bleef bij een restauratie met weinig middelen op basis van de plannen van Schadde. In juni 1923 werd de Sint-Martinuskerk opnieuw in gebruik genomen. Ze zag er net hetzelfde uit als voor de oorlog.

Maar de gevolgen van de 'goedkope' restauratie lieten zich snel voelen. De herstellingsnoden volgden elkaar snel op. Het gebouw onderging intussen nog twee kleinere aanpassingen: de vergroting van de sacristie in 1958 en de bouw van een winterkapel, vooraan links in de kerk, in 1983.

De toestand van de Sint-Martinuskerk bleef zorgwekkend. De gemeente Duffel besliste om ze grondig te restaureren. In 2000 ging het traject van start. In een eerste fase zijn de gevels en de daken aangepakt. Daarna volgde de restauratie van de torenonderdelen, de glasramen, de toren en de torenspits. Tijdens de derde en laatste fase werd het interieur opgefrist en gerenoveerd. Op 18 november 2011 kon de Sint-Martinuskerk plechtig heropend worden.

Beschrijving van het gebouw

De plattegrond van de vijfbeukige, neogotische kruiskerk ontvouwt een schip van vijf traveeën met vierkante westelijke toren, een uitspringend transept van drie traveeën met vlakke sluiting en een gotisch koor van drie rechte traveeën en vijfzijdige koorsluiting. Ten oosten op de transeptarmen, zowel ten noorden als ten zuiden: inplanting van telkens twee gelijkaardige transeptkapellen of zijkoren (nok loodrecht op het transept) van elk één rechte travee met driezijdige apsis. Ten zuiden van het koor verbindingsgang naar een achthoekige sacristie; bijkomende sacristie onder plat dak, van 1958, zie gevelsteen. De meest westelijke traveeën der zijbeuken zijn uitgewerkt als polygonale kapellen, aan noordzijde doopkapel, heden ook weekkapel, aan zuidzijde bergplaats.

De in aanleg vrij complexe kerk is opgetrokken uit bak- en natuursteen onder gecombineerde leien bedaking. Natuursteen voor onder meer sokkel, speklagen, omlijstingen, kordons, dekstukken en maaswerk. Gotische koor volledig van zandsteen.

Slank aandoende westtoren als variatie op de Kempische baksteengotiek; vijf geledingen onder ingesnoerde, leien naaldspits; vrij opengewerkte muurpartijen, gemarkeerd door speklagen, overhoekse en versneden steunberen met bekronende pinakels versierd met driepasmotieven en hogels; aan westzijde ingewerkte puntgevel met bekronende luchtbogen, die de pinakels verbinden met de middenpartij. Spitsboogportaal met gebundelde colonnetten; rechthoekige deur met lateiconsoles en spitsbogig boogveld met vijf- en driepasmotief in het maaswerk. Hogerop spitsboogvenster met neogotisch maaswerk en drielicht in de top van de puntgevel. Vierde geleding met gekoppelde galmgaten en balustrade en vierkante bovengeleding met afgeschuinde hoeken, waardoor een onregelmatige achthoek ontstaat.

Schip waarvan de zijbeuken werden opgevat als rechthoekige dwarskapellen; de opeenvolging van een dubbele rij kapelgevels onder zadeldaken (nok loodrecht op de middenbeuk, leien) wordt bijkomend geritmeerd door versneden steunberen, waartussen spitsboogvensters en oculi. Decoratieve baksteenries als gevelbeëindiging van de als polygonale kapellen uitgewerkte westtravee. Westgevels der binnenste zijbeuken, elk met een eenvoudig zijportaal bestaande uit een rechthoekige deur in geprofileerde omlijsting, die één geheel vormt met het bekronende spitsboogvenster. Het transept en de transeptkapellen evenals de achzijdige sacristie vertonen een gelijkaardig neogotisch uitzicht met versneden steunberen, een aflijnende baksteenries en spitsbogige muuropeningen, kruiskozijnen in de sacristie. Laatgotisch koor, volledig van zandsteen, gemarkeerd door versneden steunberen en spitsbogige vensters.

Rondom de kerk of ingemetseld in de kerkmuren: diverse, voornamelijk 19de-eeuwse grafstenen van vooraanstaande Duffelaars, verwijzend naar het voormalige kerkhof rondom de kerk; ten noordoosten neogotische, arduinen grafkapel van de familie Corluy, uit het eerste kwart van de 20ste eeuw.

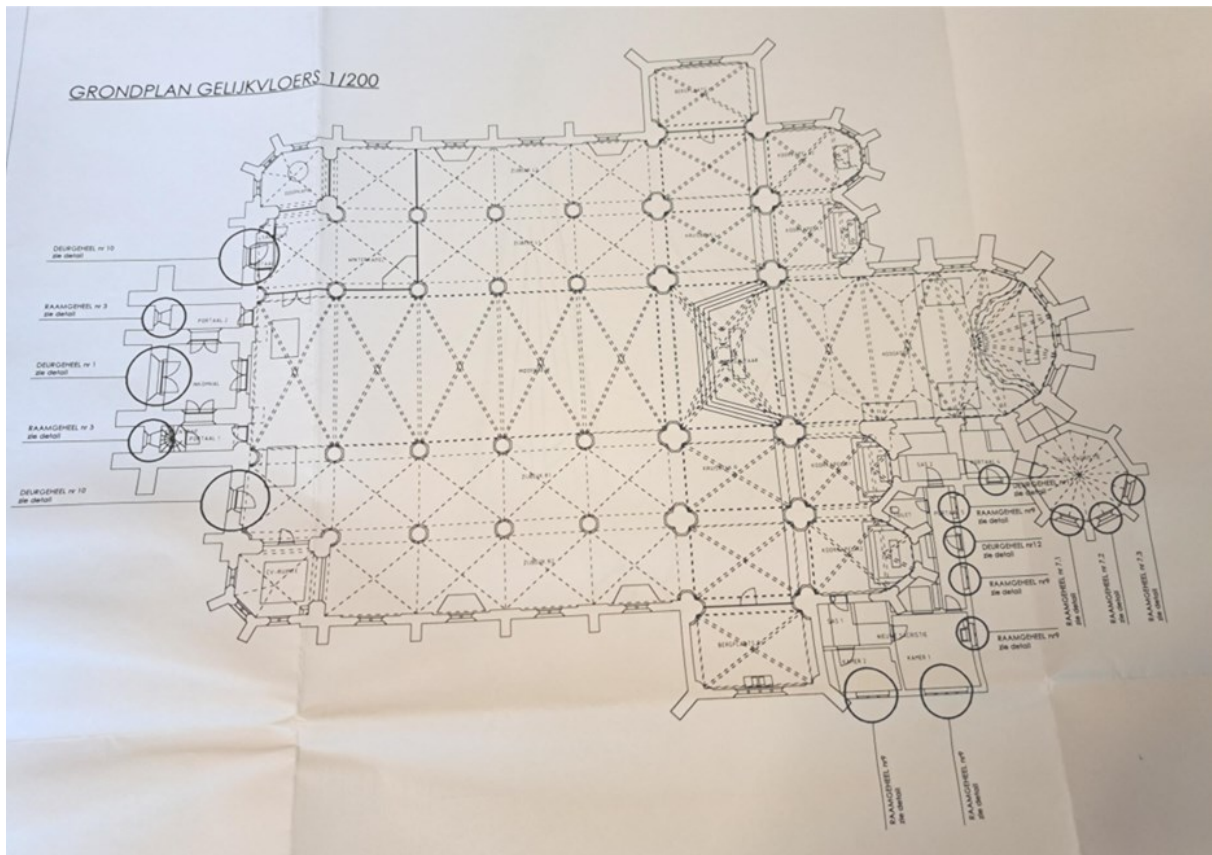
Bepoeterd en witgeschilderd interieur met spitsboogarcaden op ronde zuilen met koolbladkapiteel en grijs geschilderde achzijdige sokkel; kruisribgewelven in middenbeuk en transept, kruisgewelven in de zijbeuken en stergewelf in het koor; in koor en middenbeuk ribben neerkomend op bladwerkconsoles.

Mobilair

Beeldhouwwerk: calvarie van gepolychromeerd fruit hout, kruis vermoedelijk van 1565-1567 of vroeger, toegeschreven aan Jan de Cleyn, Sint-Jan en Onze-Lieve-Vrouw, evenals de Golgothabergh van 1599-1600, Jan Van Doerne.

Meubilair: oorspronkelijk meubilair grotendeels verloren gegaan tijdens de Eerste Wereldoorlog en vervangen door een neogotisch ensemble van de hand van de Antwerpse beeldhouwer Petrus De Roeck: hoogaltaar van 1926; kruisweg van 1927; preekstoel van 1929 en triomfkruis van 1931; communiebank door Flor Fierens, deels verwerkt als altaar in de winterkapel van 1983. Marmeren doopvont met deksel van geel koper, 1662: kuip door de Antwerpse beeldhouwer Norbertus vanden Eynde, deksel door de Mechelse kopersmid Rombaut Smits. Orgel door de firma J. Stevens, Duffel, 1922-1925. Glasramen in het hoogkoor, voornamelijk met bijbelse taferelen, geplaatst door de firma G. Bary en F. Crickx uit Jette in 1927-1928; glasramen boven de zijaltaren uit dezelfde periode; voorts recente glasramen onder meer van J. Beeck boven ingang sacristie (1962) en in de doopkapel (1972), van E. Yoors het Sint-Martinusglasraam (1959) en van J. Wouters het beeldje van Onze-Lieve-Vrouw van Goede Wil (1978).

b) Gebouw en architecturale mogelijkheden

Oppervlakte

- oppervlakte in m²: grondoppervlakte ca. 1620 m² (gemeten via geopunt.be)
- voeg grondplan toe
- noteer de vrije hoogte: ca. 10 à 17 m. (ruwe schatting)
- aantal zitplaatsen: 420 in permanente opstelling (uitbreidbaar met 420 stoelen en 18 driepersoonszitbanken)

Opbouw

- type gebouw: vijfbeukige, neogotische kruiskerk

Voorzieningen

Sanitair	5 toiletten voor publiek, 1 toilet voor de priester
Verwarming	vloerverwarming op gas
Verlichting	domotica
Keukenvoorzieningen	niet aanwezig
Audiosysteem	aanwezig

Beeldscherm(en)	niet aanwezig
Rolstoeltoegankelijkheid	rolstoeltoegankelijk tijdens de vieringen, via de zijvoordeur aan de zijde Kerkstraat
Diefstal- en brandbeveiliging	aanwezig (alarmsysteem Kingspan)
Bliksembeveiliging	aanwezig
Gsm-operatoren	niet aanwezig

Duurzaamheid:

Zonnepanelen (en batterijen)	Niet voorzien of gepland
Regenwateropvang	Niet voorzien of gepland
Dakisolatie	Niet voorzien of gepland
Groendak	Niet voorzien of gepland
Warmtepomp	Niet voorzien of gepland
Warmtenet	Niet voorzien of gepland
Windenergie	Niet voorzien of gepland
Aquathermie	Niet voorzien of gepland

Biodiversiteit

Aanwezigheid dieren niet bekend

Bouwfysische toestand

Samenvatting rapport Monumentenwacht

Gehele object- toestand uitstekend

Het gebouw is in een goede staat van onderhoud maar een aantal lekken en gebreken kunnen aanleiding geven tot vervolgschade.

In de kerktoeren huizen duiven.

Het schilderwerk van dakkapellen en boeiborden heeft nood aan een onderhoudsbeurt.

Een aantal daken is momenteel quasi onbereikbaar voor onderhoud en inspectie. Deze delen werden geïnspecteerd met een drone. Een aantal zolders is niet veilig toegankelijk.

Daken toestand goed

Verspreid over de daken ontbreken leien. Eventuele vervolgschade blijft momenteel beperkt maar herstel is dringend geboden.

Dakwaterafvoer- toestand goed

Voor zover controleerbaar waren de goten in orde maar de slechte bereikbaarheid en toegankelijkheid van een aantal bouwdelen verhinderde hier en daar een detailcontrole. Het ontbreken van voldoende uitzetmogelijkheden geeft plaatselijk aanleiding tot gescheurde naden.

Kapconstructie en zolder – toestand: uitstekend

Er werden geen ernstige gebreken opgemerkt. Niet alle zolders zijn veilig toegankelijk, wat plaatselijk een detailcontrole hindert.

Draagstructuur en overspanning – toestand: uitstekend

Schrijnwerk en beglazing – toestand: goed

Het schilderwerk van de bovendakse delen is veelal in slechte staat, wat aanleiding zal geven tot een versnelde verwerking van het houtwerk.

Afwerking en inrichting – toestand: uitstekend

Site en omgeving – toestand: uitstekend maar duivenpopulatie in en rond gebouw vraagt permanente opvolging. Het publieke domein rond de kerk vertoont sporen van vandalisme en zwerfvuil/

Financiële gegevens

- Gewenste investeringen (*opsomming van investeringen die zouden moeten gebeuren – of wenselijk zijn; waar nog geen consensus over is of nog niet ingepland zijn*):

schilderwerken voor het buitenschrijnwerk en de dakgoten, herstel van een aantal schaliën.

2.1.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Foto genomen in 2000 (Gemeentearchief Duffel - copyright Guido Coolens NV)

De Sint-Martinuskerk maakt deel uit van een beschermd stads- of dorpsgezicht, intrinsiek *Sint-Martinuskerk met omgeving*, 22/12/1982 (Inventaris Onroerend Erfgoed ID: 300142). Deze bescherming betreft de Sint-Martinuskerk met haar omgeving, namelijk de groene zone rond de kerk, de pastorie met tuin, het voormalige Kerkplein oorlogsmonument (beschermd als monument), een deel van het kloostergebouw met voormalige Sint-Norbertushuis en de wederopbouwbebouwing rond het plein. De gevels die zich op de grens van de afbakening bevinden en waarvan de rest van het gebouw buiten de afbakening ligt, maken in dit geval geen deel uit van de bescherming.

- Kerkgebouw- luiden van de klok(ken): klokslagen elk uur en half uur en aangepast inluiden van plechtigheden.
- De bereikbaarheid via openbaar vervoer, fiets en de aanwezigheid van parking. Station op 600 meter, bushalte op 80 meter, fietsenparking in de onmiddellijke nabijheid, parking achter de kerk en op kerkplein
- De kerk ligt op 200 meter van het gemeentelijke Muggenbergpark
- Oorlogsmonument (beschermd als monument sinds 2014) bevindt zich in de onmiddellijke nabijheid (plein voor de kerk)
- De aanwezigheid van een kerkhof (restanten van het oude kerkhof van voor 1908: grafstenen en grafkapel in en langs de kerkgevel), begraafplaats (op 300 m), pastorie (naast de kerk), parochiezaal (tegenoverde kerk), scholen (basisschool 't Kompas en middelbare school GTID op 200 m, basisschool Kiliaan op 350 meter, basisschool De Basis op 150 m en middelbaar onderwijs SNOR op 320 meter), kloostergebouw (tegenover de kerk), kinderopvang en psychiatrisch ziekenhuis op 150 meter, sportcentrum Rooienberg op 500 meter ...

2.1.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

pastoraal/liturgisch gebruik

eucharistievieringen in het weekend	2022	2023	2024
dag en uur	zondagsviering 10 u.	zondagsviering 10 u.	zondagsviering 10 u.
(gem.) totaal aantal bezoekers weekendvieringen	ca. 180	ca. 150	ca. 150

eucharistievieringen op weekdays	2022	2023	2024
dag en uur	geen	geen	geen
(gem.) totaal aantal bezoekers vieringen op weekdays			

doopsels	2022	2023	2024
aantal	20	18	10

huwelijken	2022	2023	2024
aantal	6	6	2

uitvaarten	2022	2023	2024
aantal	12	14	11

speciale vieringen/aantal bezoekers	2022	2023	2024
Pasen	ca. 200	ca. 180	ca. 180
Kerstmis	ca. 210	ca. 200	197
Schoolvieringen lager onderwijs (5x)	ca. 450	ca. 450	ca. 450

Schoolvieringen middelbaar onderwijs (3x)	ca. 620	ca. 620	ca. 620
1 week bezinning laatstejaars	ca. 60	ca. 60	ca. 60
Aswoensdag	ca. 40	ca. 35	ca. 35
Witte Donderdag	ca. 40	ca. 35	ca. 35
Goede Vrijdag	ca. 40	ca. 35	ca. 35

1ste communicanten	2022	2023	2024
aantal	28	28	14

vormelingen	2022	2023	2024
aantal	52	49	39

gebruik door andere geloofsgemeen- schappen	2022	2023	2024
geloofsgemeenschap			
aantal x gebruikt			

niet-pastoraal gebruik

gebruik in het kader van valorisatie	2022	2023	2024
concerten	1	1	2
orgelrecital	1	1	1
Deelname Open Monumentendag			1

ander gebruik	2022	2023	2024
gebruiker	De Kunstfabriek – orgellessen	De Kunstfabriek – orgellessen	De Kunstfabriek – orgellessen
aantal x gebruikt	elke donderdag tijdens schooljaar	elke donderdag tijdens schooljaar	elke donderdag tijdens schooljaar

kerkgemeenschap/parochieploeg

functie/rol – aantal personen	2022	2023	2024
lectoren	10	9	9
misdienaar	14	13	13
organist	3	3	3
koor	1	1	1
kerkversiering	3	3	3

parochiegebonden tradities

traditie	korte beschrijving
Kruisdagviering	Tijdens de meimaand (landbouw) afwisselend met Sint-Franciscus van Sales

Structurele participatie aan traditionele evenementen van burgerlijke organisatoren

traditie	korte beschrijving
11-novemberviering (organisatie: lokaal bestuur Duffel)	Huldebetoon aan de gesneuvelden WOI en WOII

2.2. Kerk Onze-Lieve-Vrouw van Goede Wil

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

2.2.1. Identificatie

Naam: Kerk Onze-Lieve-Vrouw van Goede Wil

Geografische ligging

- Bruul
- Provincie: Antwerpen

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdом: Aartsbisdom Mechelen-Brussel
- Dekenaat of Regio: Pastorale regio Mechelen
- Parochie: Parochie Onze-Lieve-Vrouw van Goede Wil

Eigenaar: Kerkfabriek Onze-Lieve-Vrouw van Goede Wil

Bescherming(en)/vastgesteld

Het oudste gedeelte de kerk was drie eeuwen lang een bedevaartskapel. Deze zone is sinds 1936 beschermd als monument en dit zowel om haar historische als haar artistieke waarde. De kapelcontouren zijn nog duidelijk merkbaar in het huidige gebouw. De kerk in zijn geheel is vastgesteld als bouwkundig erfgoed.

1. beschermd als monument: kapel van Onze-Lieve-Vrouw van Goede Wil, 30/05/1936. Deze bescherming betreft de oorspronkelijke barokke kapel van Onze-Lieve-Vrouw van Goede Wil, meer bepaald het noordoostelijke deel van de huidige parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw van Goede Wil (inventaris onroerend erfgoed ID: 7076)
2. parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw van Goede Wil is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed op 29/03/2019 (inventaris onroerend erfgoed ID: 106387)

2.2.2. Beschrijving

a) *Cultuurhistorische waarde*

De kapel van Onze-Lieve-Vrouw van Goede Wil is beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de:

- historische waarde, in casu de architectuurhistorische waarde:
- artistieke waarde

Historiek

Het oudste gedeelte de kerk was drie eeuwen lang een bedevaartskapel. Het ontstaan ervan is verbonden aan een Marialegende (1637). Tegenover de wilgenboom waarin een miraculeus Mariabeeld gevonden, kwam eerst een houten kapel. Die ruimde al vrij snel plaats voor de bouw van een grotere stenen kapel. De architect ervan was de jezuïet Willem Cornelissen. Eerstesteenlegging in 1639; ingewijd in 1646 door Gaspar Nemius, bisschop van Antwerpen.

Tijdens de Franse Revolutie samen met het nu verdwenen kapelhuis verkocht aan notaris François Van Noten (1794). Vanaf 1803 werd de kapel eigendom van Laurentius Segers, een Duffelse brouwer die de kapel na vijf jaar opnieuw openstelde en in 1822 terug aan de gemeenschap afstond.

Het kapelstatuut bleef meer dan drie eeuwen lang aangehouden. Kort na de 300ste verjaardag van het bedevaartsoord kreeg het pand een nieuwe invulling als parochiekerk. Die spoorde met de snelle aangroei van de gelovige bevolking in Duffel. Daartoe is het gebouw aan de westzijde aanzienlijk verruimd. Brussels bouwmeester Alfred Minner ontwierp de plannen voor de vergroting. De eerstesteenlegging hiervoor gebeurde reeds in 1937 door kardinaal Van Roey. De bouwwerken startten evenwel pas in augustus 1939 en duurden meer dan drie jaar.

In 1948 werd het vergrote bedehuis ingewijd als parochiekerk. Onze-Lieve-Vrouw van Goede Wil werd een zelfstandige parochiegemeenschap. De Kapel had eeuwenlang onder toezicht gestaan van de Sint-Martinusparochie.

Beschrijving van het gebouw

Oorspronkelijk eenvoudige, barokke kapel van bak- en zandsteen op vierkante plattegrond, heden rechthoekig door de uitbreiding van 1939-1942, en rechthoekig uitspringend koor tussen lagere flankerende ruimten; overkragende, leien bedaking met dakkapellen (nok loodrecht op de Kapelstraat); het afgewolfde zadeldak van de uitbreiding sluit aan op het oorspronkelijke tentdak met bekronende, zeszijdige, houten klokkentoren van het oude gedeelte. Het oudste gedeelte springt licht uit. Verwerking van zandsteen voor sokkel, hoekblokken, speklagen en vensteromlijstingen. Segmentboogvensters in een omlijsting met oren, neuten en sluitsteen.

De westgevel is gemarkeerd door een "klassieke" hardstenen portiek met gelijkaardig uitzicht als de portiek die zich tegen de oorspronkelijke westgevel bevond, doch werd afgebroken voor de uitbreiding: rondbogen op Toscaanse zuilen en geblokte hoeklisenen; centrale cartouche met gekroond monogram AMR; afgewolfde leien bedaking en bakstenen

kruisgewelf; twee rondboogdeuren in vrij vlakke zandstenen omlijsting met in de sluitstenen de jaartallen 1640-1940.

Rechthoekige uitspringende ingangsportaaltjes aan de noord- en zuidgevel, gemarkeerd door geblokte hoeklisenen, segmentboogvensters en -deur in hardstenen omlijsting met sluitsteen waarin Mariamonogram. Flankerende ruimten van het koor met betraliede rechthoekige vensters in zandstenen omlijsting met kwartholle dagkanten. Oostelijke gevel met beschilderde barokke rondboognis met beeld van Onze-Lieve-Vrouw met kind op de linkerarm.

Driebeukige hallenkerk met zeer brede middenbeuk van vier traveeën en smalle zijbeuken, opgevat als dwarse zijkapellen die verbonden zijn door rondbogige doorgangen; bepleisterd en licht beschilderd interieur zonder merkbaar verschil tussen oud en nieuw gedeelte; donkerrood beschilderd kruisgewelf met witgeschilderde lijstkapitelen en gordelbogen in schip en koor; dwarse tongewelven in de zijbeuken; rondboogarcade op natuurstenen, vierkante pijlers met lijstkapitelen. Achteraan in de kerk: gedenksteen verwijzend naar de eerstesteenlegging voor de uitbreiding door kardinaal Van Roey in 1937. Kunst en devotionalia in de kerk

Mobilair

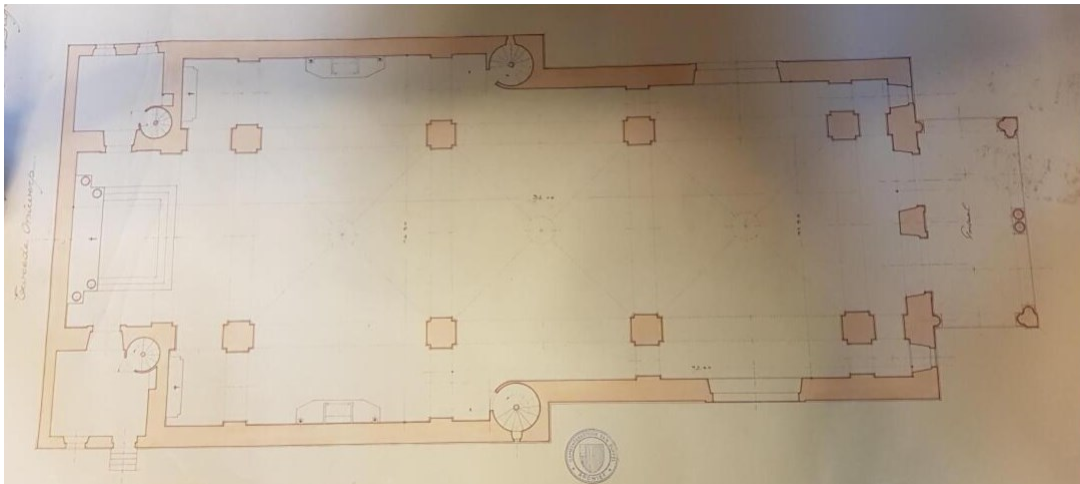
Het voornamelijk 17de-eeuwse interieur van de voormalige kapel is indrukwekkend telt een aantal bijzondere stukken

Schilderijen: Tenhemelopneming van Maria, Thomas Willeboirts, 1653; Onze-Lieve-Vrouw met Kind en de kleine Johannes in bloemenkrans, Jan Breughel de Jonge, midden 17de eeuw; Heilige Augustinus van Hippo in bloemenkrans en de Heilige Norbertus van Prémontré in bloemenkrans, beide door Jan Philip van Thielen, 1666; Mystiek huwelijk van de Heilige Herman Joseph van Steinfeld, toegeschreven aan een leerling van Rubens, 1681; Onze-Lieve-Vrouw overhandigt de Heilige Norbertus de scapulier, Vlaamse School, circa 1680; meerdere votiefschilderingen uit de 17de en 18de eeuw.

Beeldhouwkunst: miraculeus Mariabeeldje met oud-zilveren kleedje, terracotta, 1637.

Meubilair: barok hoofdaltaar van marmer door Huybrecht en Norbertus vanden Eynde, 1653-1654, gerestaureerd in 1910 door A. Van Poeck en in 1985 door P. Schenck; tabernakel als verkleinde kopie van het altaar, tweede helft van de 18de eeuw; altaartombe, J.J. Rousseau, 1854; houten noordelijk zijaltaar toegewijd aan de Heilige Norbertus van Prémontré, Hendrik Verbruggen, 1684, goudlederen antependium met voorstelling van genoemde Heilige, 1750-1770; houten zuidelijk zijaltaar toegewijd aan de Heilige Herman Joseph van Steinfeld, Hendrik Verbruggen, 1683, goudlederen antependium met voorstelling van de genoemde Heilige, 1750-1770; communiebank, mogelijk door J. Peeters, 1682-1683, deels in gebruik als onderstel van het nieuwe altaar; twee eiken biechtstoelen, vermoedelijk door P. De Keuckelaer, circa 1653; twee eiken biechtstoelen, J. Peeters, 1681. Orgel van 1905, gerenoveerd in 1943, firma Stevens. Glasraam met afbeelding van Onze-Lieve-Vrouw van Goede Wil in haar Spaanse mantel, Jan Wouters, 1952.

b) Gebouw en architecturale mogelijkheden

Oppervlakte:

- oppervlakte in m²: grondoppervlakte ca. 650 m² (grond gemeten via Geopunt)
- voeg grondplan toe
- noteer de vrije hoogte: ca. 10 à 17 m. (ruwe schatting)
- aantal zitplaatsen: 420

Opbouw

- Type gebouw: Driebeukige hallenkerk

Voorzieningen

Sanitair	niet aanwezig
Verwarming	gasbranders
Verlichting	lichtinstallatie aanwezig
Keukenvoorzieningen	niet aanwezig
Audiosysteem	aanwezig
Beeldscherm(en)	niet aanwezig
Rolstoeltoegankelijkheid	rolstoeltoegankelijk via de zij-ingang van de kerk
Diefstal- en brandbeveiliging	6 brandblusapparaten en veiligheidsverlichting, aanwezigheid brandvrije ruimte ivoor bewaring kazuifels, antependia en processiebanieren.
Bliksembeveiliging	aanwezig
Gsm-operatoren	niet aanwezig

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen

Zonnepanelen (en batterijen)	Niet voorzien of gepland
Regenwateropvang	Niet voorzien of gepland
Dakisolatie	Niet voorzien of gepland
Groendak	Niet voorzien of gepland
Warmtepomp	Niet voorzien of gepland
Warmtenet	Niet voorzien of gepland
Windenergie	Niet voorzien of gepland
Aquathermie	Niet voorzien of gepland

Biodiversiteit

Aanwezigheid van dieren niet bekend.

Bouwfysische toestand

Voor de Kerk van O.-L.-Vrouw van Goede Wil is er nog bouwkundige inspectie gebeurd. Deze is in het voorjaar van 2025 wel aangevraagd en staat op de planning van Monumentenwacht Provincie Antwerpen.

Onderhouds-, renovatie- en aanpassingswerken uit het verleden:

- in 1955 werden de houten draagbalken vervangen door betonnen.
- Van 1985 tot 1987 werden onderhoudswerken en schilderwerken uitgevoerd..
- De zandstenen van de buitengevel kregen een restauratieve aanpak en de verwarming van de kerk werd veranderd in 1998 (gasbranders). Dat laatste gebeurde naar aanleiding van de heraanleg van het plein voor de kerk en van de omgeving. De afbraak van de stookplaats van de kerk bleek toen noodzakelijk.
- De houten dakconstructie werd behandeld tegen ongedierte.
- Schilderwerken van het interieur vonden plaats na het uitbreken van een interieurbrand. De laatste schilderwerken van het interieur vonden plaats in 2020.
- In juni 2021 zijn de dakgoten geschilderd en bijgewerkt.

Financiële gegevens

- Gewenste investeringen
(opsomming van investeringen die zouden moeten gebeuren – of wenselijk zijn; waar nog geen consensus over is of nog niet ingepland zijn)

Inschatting is dat zich geen urgente problemen zullen voordoen. Er zijn geen plannen opgegeven om de bouwfysische toestand te verbeteren, buiten mogelijke schilderwerken en de behandeling van de buitendeuren (vernissen).

2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Foto genomen in 2000 (Gemeentearchief Duffel - copyright Guido Coolens NV)

- Kerkgebouw - luiden van de klok(ken): klokslagen elk uur en half uur en aangepast inluiden van plechtigheden.
- De bereikbaarheid via openbaar vervoer, fiets en de aanwezigheid van parking. Station op 1200 meter, bushalte op 100 meter, fietsenparking in de onmiddellijke nabijheid, parking op het plein voor de kerk
- Gelegen op 350 meter van het gemeentelijke Muggenbergpark
- begraafplaats (op 600 meter), pastorie (op 50 meter), parochiezaal (tegenoverde kerk), scholen (basisschool 't Kofschip op 300 meter, basisschool Montessori op 150 meter), woonzorgcentrum (zorgcampus) op 120 meter, kinderopvang op 300 meter, cultuurcentrum Cinema Plaza op 250 meter,...

2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

De kerk is het gehele jaar open en toegankelijk van 's morgens tot 's avonds.

De kerk wordt momenteel gebruikt enkel voor de eredienst en in het kader van valorisatie. Voor de eredienst betekent dit:

- eucharistie op zaterdag (1 misviering), zondag (2 misvieringen) en in de week een viering op maandag-, woensdag-, en vrijdagavond.
- Verder voor huwelijksvieringen, uitvaarten, vormsel- en doopselvieringen en de viering eerste communie.

De kerk wordt ook vrijgegeven voor concerten, tentoonstellingen en voordrachten die passen in een religieus kader en waarvoor een gebruiksovereenkomst werd opgemaakt voor parochieverenigingen en één voor derden.

pastoraal/liturgisch gebruik

eucharistievieringen in het weekend	2022	2023	2024
dag en uur	zaterdag 19 u.	zaterdag 19 u.	zaterdag 19 u.
dag en uur	zondag 11 u.	zondag 11 u.	zondag 11 u.
dag en uur	zondag 19 u.	zondag 19 u.	zondag 19 u.
(gem.) totaal aantal bezoekers weekendvieringen	160 (per 3 eucharistievieringen)	155 (per 3 eucharistievieringen)	145 (per 3 eucharistievieringen)

eucharistievieringen op weekdays	2022	2023	2024
dag en uur	maandag, 19 u.	maandag, 19 u.	maandag, 19 u.
(gem.) totaal aantal bezoekers vieringen op weekdays	12	12	12
dag en uur	woensdag, 19 u.	woensdag, 19 u.	woensdag, 19 u.
(gem.) totaal aantal bezoekers vieringen op weekdays	12	12	12
dag en uur	vrijdag, 19 u.	vrijdag, 19 u.	vrijdag, 19 u.
(gem.) totaal aantal bezoekers vieringen op weekdays	12	12	12

doopsels	2022	2023	2024
aantal	20	15	13

huwelijken	2022	2023	2024
aantal	2	2	2

uitvaarten	2022	2023	2024
aantal	29	25	29

speciale vieringen/aantal bezoekers	2022	2023	2024

1ste communicanten	2022	2023	2024
aantal	33	34	38

vormelingen	2022	2023	2024
aantal	17	19	15

gebruik door andere geloofsgemeenschappen	2022	2023	2024
geloofsgemeenschap			
aantal x gebruikt			

niet-pastoraal gebruik

gebruik in het kader van valorisatie	2022	2023	2024
kerstconcert		1	1
Concert Lisa del Bon.a.v. 75 jaar parochie		1	
Deelname Open Monumentendag binnen het kader van 75 jaar parochie		1	
Deelname Open Monumentendag			1

ander gebruik	2022	2023	2024
gebruiker			
aantal x gebruikt			

kerkgemeenschap/parochieploeg

functie/rol – aantal personen	2022	2023	2024
lector	24	24	24
misdienaar	2	2	2
organist	1	1	1
koor	1	1	1
kerkversiering	5	5	5

parochiegebonden tradities

traditie	korte beschrijving
Kaarskensprocessie	op 14 augustus om 21 u., gevolgd door een openluchtviering op het plein voor de kerk (gemiddeld 250 à 300 bezoekers)
Zondagsvieringen op locatie woonzorgcentrum voor de bewoners	Elke zondag om 9.30 u (gemiddeld 25 deelnemers)
Bedevaart Scherpenheuvel	Omstreeks O.-H.-Hemelvaart

2.3. Kerk Sint-Franciscus van Sales

2.2.1. Identificatie

Naam: Kerk Sint-Franciscus van Sales

Geografische ligging

- Mijlstraat 108
- Provincie: Antwerpen

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Aartsbisdom Mechelen-Brussel
- Dekenaat of Regio: Pastorale regio Mechelen
- Parochie: Parochie Sint-Franciscus van Sales

Eigenaar: Kerkfabriek Sint-Franciscus van Sales

Bescherming(en)/vastgesteld

De parochiekerk Sint-Franciscus van Sales is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed op 29/03/2019 (inventaris onroerend erfgoed, ID: 2676)

2.2.2. Beschrijving

a) *Cultuurhistorische waarde*

De kerk in de Mijlstraat is niet beschermd als monument, maar sinds 1997 geïnventariseerd en naderhand vastgesteld als bouwkundig erfgoed. Dat is ook het geval voor het aanpalende pastoriegebouw dat in dezelfde periode en in nagenoeg dezelfde neogotische stijl is opgetrokken.

Historiek

Tot het einde van de 19de eeuw telde het grondgebied Duffel maar één parochie, Sint-Martinus, en één parochiekerk. Voor de bewoners van de wijk Mijlstraat lag die op ruim 5 kilometer afstand. De wijkbewoners waren gewonnen voor de oprichting van een eigen parochie.

Najaar 1893 werd dit voorlopige kerkgebouw ingewijd. Voorjaar 1894 volgde de erkenning van de nieuwe parochie met als patroonheilige Sint-Franciscus van Sales.

Al snel bleek het gebouw veel te klein. In 1898 vroeg de parochie de toelating voor de bouw van een nieuwe, grote kerk. Provinciaal bouwmeester Edward Careels Careels ontwierp voor de Mijlstraat een neogotische kruisbasiliek. Zomer 1903 was het kerkgebouw al instapklaar, de inwijding gebeurde een jaar later.

In het prille begin was het gebouw aangekleed met stukken uit de voorlopige kerk. Pas naderhand kwam er nieuw meubilair.

Van de oorspronkelijke glasramen in het hoogkoor (1903) is er slechts één bewaard gebleven: het middenraam met voorstelling van Sint-Franciscus. De twee andere liepen onherstelbare schade op na een inslag van een V1-bom in de buurt en werden begin jaren 1960 vervangen door de huidige.

Tijdens de meidagen van 1940 diende de Sint-Franciscuskerk als uitkijkpost. Belgische militairen maakten daartoe drie openingen in de kerktoren.

In 1968 werd het kerkgebouw gemoderniseerd. De kerk kreeg een moderne verwarmingsinstallatie en het interieur werd grondig gerenoveerd. Een paar jaar later volgde de bouw van een winterkapel die met glazen wanden is omgeven.

De kerk is een vijftal jaar geleden ruimtelijk heringericht en opgevat als een 'open huis' met verschillende functionele en rituele kamers.

Beschrijving gebouw

Georiënteerde, driebeukige kruisbasiliek met rechthoekige westtoren, schip van vijf traveeën, transept van één travee met vlakke sluiting en een koor van drie rechte traveeën met driezijdige sluiting, tussen flankerende rechthoekige zuidelijke sacristie en bergruimte; noordelijke zijbeuk met aan straatzijde polygonale doopkapel.

Baksteenbouw onder leien zadel- en lessenaarsdaken, geritmeerd door steunberen, waartussen spitsbogige muuropeningen werden uitgespaard, gekoppeld in de middenbeuk en de rechte travee van het koor. Verwerking van natuursteen voor onder meer diverse omlijstingen, kordons en steigergaten.

Westtoren van drie geledingen onder leien tentdak, gemarkeerd door spitsboogportaal onder bekronend roosvenster en gekoppelde spitsbogige galmgaten; aan zuidzijde halfronde, uitspringende traptoren met lichtgleuven.

Interieur. Bepoeterd en beschilderd met spitsboogarcade op natuurstenen zuilen met koolbladkapiteel en polygonale, arduinen sokkel; bakstenen kruisribgewelven met natuurstenen ribben.

Interieur

Bepoetst en beschilderd met spitsboogarcade op natuurstenen zuilen met koolbladkapiteel en polygonale, arduinen sokkel; bakstenen kruisribgewelven met natuurstenen ribben.

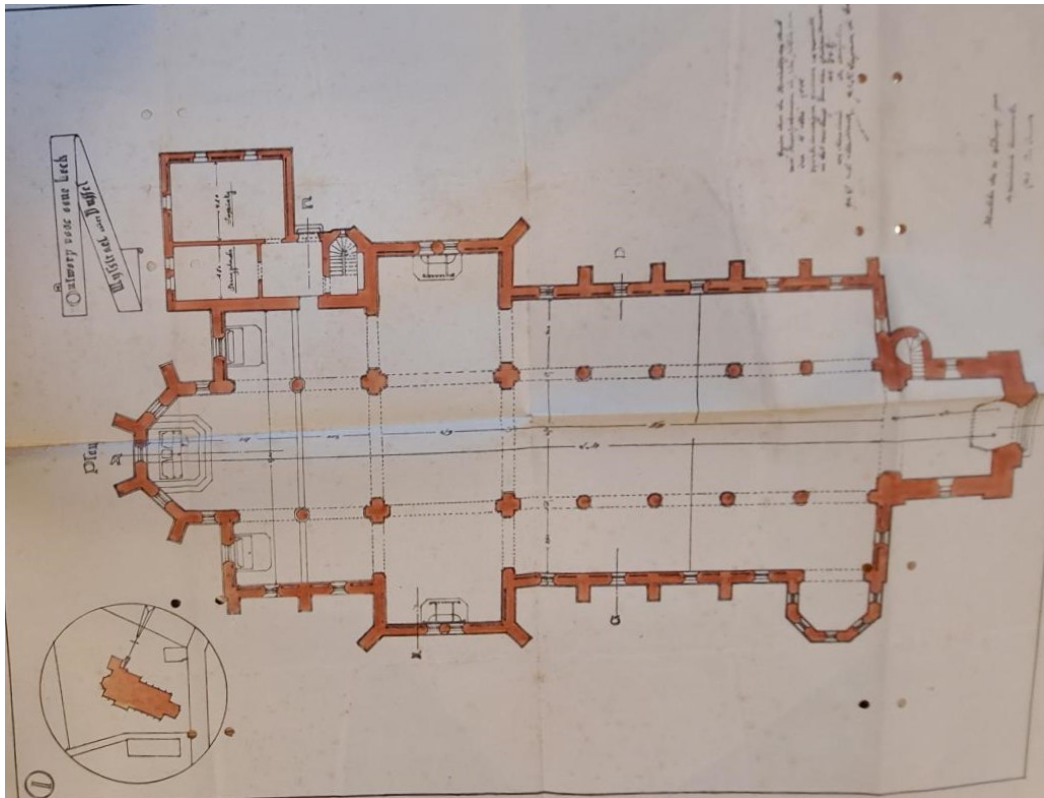
Centraal glasraam in koor met voorstelling van patroonheilige van 1903; flankerende glasramen met Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Jozef van 1961.

Mobilair

Neogotisch meubilair; houtsnijwerk Jan Gerrits: preekstoel afbeelding van de zegenende Christus Leraar, twee biechtstoelen en een communiebank. De preekstoel is in 1992 omgevormd naar een altaar, maar dat is intussen vervangen door een verplaatsbaar altaar. Om de band met dit oude patrimonium te bewaren zijn 5 beeldjes die de preekstoel versierden, gerecupereerd en op een prominente plaats in de kerk tentoongesteld. De gedemonteerde kerkkoorbanken doen nu dienst als zitbanken en ruimtelijke afbakening.

In 1906 plaatste de Duffelse firma Stevens een nieuw orgel. De Brugse Charles Beyaert zorgde voor een nieuwe kruisweg (1908).

b) Gebouw en architecturale mogelijkheden

Oppervlakte:

- oppervlakte in m²: grondoppervlakte ca. 780 m² (grond gemeten via Geopunt)
- voeg grondplan toe
- noteer de vrije hoogte: ca. 10 à 17 m. (ruwe schatting)
- aantal zitplaatsen: 120 vaste zitplaatsen, uitbreidbaar met 80 extra stoelen

Opbouw

- Type gebouw: kruisbasiliek met drie beuken

Voorzieningen

Sanitair	2 toiletten, waarvan 1 toilet voor andersvaliden
Verwarming	gasverwarming met luchtcirculatie
Verlichting	LED-verlichting (spots)
Keukenvoorzieningen	niet aanwezig
Audiosysteem	Aanwezig
Beeldscherm(en)	2 50"-beeldschermen, projectiemogelijkheid
Rolstoeltoegankelijkheid	mogelijk via hellend vlak in de sacristie
Diefstal- en brandbeveiliging	brandblussers en branddetectiesysteem aanwezig (Ansul)
Bliksembeveiliging	aanwezig, bliksemafleider op alle daken en toren
Gsm-operatoren	gsm-antennevoorziening in de klokkentoren en wifi voorzien

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen

Zonnepanelen (en batterijen)	Niet voorzien of gepland
Regenwateropvang	Niet voorzien of gepland
Dakisolatie	Niet voorzien of gepland
Groendak	Niet voorzien of gepland
Warmtepomp	Niet voorzien of gepland
Warmtenet	Niet voorzien of gepland
Windenergie	Niet voorzien of gepland
Aquathermie	Niet voorzien of gepland

Biodiversiteit

- Er is een uilenbak aanwezig (die is niet ieder jaar actief)

Bouwfysische toestand

- De kerk is in verschillende fases - vooral aan de buitenzijde - gerenoveerd. Leidraad hiervoor waren de inspecties van Monumentenwacht van 2 mei 2006 en 15 september 2015. De meeste aandacht ging daarbij naar de bestrijding van

waterinsijpeling (dakgoten, voegen, leien dakbedekking), het vervangen van dekstenen, ...

- Er is in het voorjaar van 2025 een nieuwe inspectie aangevraagd. Deze staat op de planning van Monumentenwacht Provincie Antwerpen.

Financiële gegevens

- Gewenste investeringen (*opsomming van investeringen die zouden moeten gebeuren – of wenselijk zijn; waar nog geen consensus over is of nog niet ingepland zijn*)
 - de tweede fase van de in 2024 gestarte werken op de planning: de vernieuwing van de elektriciteit en het schilderen van een groot deel van muren, pilaren en bogen.
 - Schilderwerken aan het buitenschrijnwerk.
 - De vernieuwing van het kerkstoelenbestand.

2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Foto genomen in 2000 (Gemeentearchief Duffel - copyright Guido Coolens NV)

- Kerkgebouw - luiden van de klok(ken): klokslagen elk uur en half uur en aangepast inluiden van plechtigheden
- De bereikbaarheid via openbaar vervoer, fiets en de aanwezigheid van parking. Bushalte bij de kerk, fietsenparking in de onmiddellijke nabijheid, parking op het plein voor de kerk en in de onmiddellijke omgeving.
- Begraafplaats op 500 meter
- Pastoriegebouw (neogotisch, bewoond) naast de kerk, ontmoetingszaal (achter de kerk), scholen op resp. 150 (lager onderwijs De Meyl) en 200 meter (kleutersschool)

2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Sinds mei 2024 is de Sint-Franciscuskerk in Duffel-Mijlstraat (Mijlstraatkerk) geen zondagskerk meer en wordt er geen weekend-eucharistie meer gevierd. Echter, deze kerk kon sinds januari 2019 inzetten op een reeks nieuwe pastorale activiteiten. Daartoe geniet de Mijlstraatkerk de steun van het Interdiocesaan Pastoraal Beraad (IPB) via het project 'Space for Grace' dat innovatieve projecten ten voordele van de geloofsgemeenschap helpt op de kaart te zetten.

De Mijlstraatkerk wordt sinds een tijd 'modulair' ingericht. Dat betekent dat in de grote kerkruimte afzonderlijke ruimtes kunnen bestaan als 'een huis met vele kamers'. Er werd bewust geopteerd om de kerk niet te ontwijden opdat evenzeer een aantal klassieke vieringen mogelijk blijven.

pastoraal/liturgisch gebruik

eucharistievieringen in het weekend	2022	2023	2024
dag en uur	zaterdag 19 u. (maandelijks)	zaterdag 19 u. (maandelijks)	zaterdag 19 u. (maandelijks tot juni 2024)
(gem.) totaal aantal bezoekers weekendvieringen	65	50	40
dag en uur	zondag 11 u. (maandelijks)	zondag 11 u. (maandelijks)	zondag 11 u. (maandelijks)
(gem.) totaal aantal bezoekers weekendvieringen	30	30	30

eucharistievieringen op weekdays	2022	2023	2024
dag en uur	dinsdag 8.30 u. (tweewekelijks)	dinsdag 8.30 u. (tweewekelijks)	dinsdag 8.30 u. (tweewekelijks)
(gem.) totaal aantal bezoekers vieringen op weekdays	7	6	6

doopsels	2022	2023	2024
aantal	29	26	19

huwelijken	2022	2023	2024
aantal	4	4	1

uitvaarten	2022	2023	2024
aantal	8	14	2

speciale vieringen/aantal bezoekers	2022	2023	2024
paaswake	100	100	100
kerstavond	125	125	125

1ste communicanten (voorbereidend traject voor viering in Sint-Martinus)	2022	2023	2024
aantal	28	28	14

vormelingen (voorbereidend traject voor viering in Sint-Martinus)	2022	2023	2024
aantal	52	49	39

gebruik door andere geloofsgemeenschappen	2022	2023	2024
geloofsgemeenschap	nihil	nihil	nihil
aantal x gebruikt			

niet-pastoraal gebruik

gebruik in het kader van valorisatie	2022	2023	2024
Concerten	3	3	5
Opname cd (muziek)	0	1	1
Teamdagen	0	0	1
Lezingen	1	1	4
Deelname Open Monumentendag			1

ander gebruik	2022	2023	2024
gebruiker	Maandelijkse Unconditional-vieringen op vrijdagen 20 u.	Maandelijkse Unconditional-vieringen op vrijdagen 20 u.	Maandelijkse Unconditional-vieringen op vrijdagen 20 u.
aantal x gebruikt	12	12	12
gebruiker	Gratis begeleide meditatie in de ochtend (driemaal per week, open voor allen)	Gratis begeleide meditatie in de ochtend (driemaal per week, open voor allen)	Gratis begeleide meditatie in de ochtend (driemaal per week, open voor allen)
aantal x gebruikt	36	36	36

Overig potentieel ruimtelijk aanbod

- Gespreksruimte (privé of in kleine groep)
- Meetings in kerkverband
- Open kerk op maandag, woensdag en vrijdag: gelegenheid om in de kerk te verwijlen of in gesprek te gaan met de pastor of het presentieteam.

- Teamdagen die van de verschillende ‘kamers’ gebruikmaken
- Opnamestudio voor bands / repetitieruimte koren
- Catechese-plek voor communie en vormsel
- Filmprojectie (voor vormelingen en andere gelegenheden)
- Nevendienstruimte voor kinderen (in de glazen kamer)
- Een klein aantal studenten kan zich aanmelden tijdens de blokperiodes

kerkgemeenschap/parochieploeg

functie/rol – aantal personen	2022	2023	2024
lector	3	3	3
misdienaar	3	3	2
organist	2	2	2
koor	1	1	1
kerkversiering	5	5	5

parochiegebonden tradities

traditie	korte beschrijving
Kruisweg	Op Goede Vrijdag
Kruisdagviering	Tijdens de meimaand (landbouw) afwisselend met Sint-Martinus
Bedevaart	Naar Scherpenheuvel
Aanbidding	Tweemaal per jaar bij tabernakel

Structurele participatie aan traditionele evenementen van burgerlijke organisatoren

traditie	korte beschrijving
Reveil/Allerheiligen	Reveilconcert Mijlstraatse fanfare op Allerheiligenviering

3. NAAR EEN TOEKOMSTVISIE

3.1. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie

Gezien er op dit moment nog geen onderbouwd pastoraal plan is, wordt in dit kerkenbeleidsplan voor de 3 kerken volgende functie opgenomen: behoud als kerk, met valorisatie.

Overzichtstabel:

Kerkgebouw	Toekomstige functie
Sint-Martinus	Kerk met valorisatie
O.L.V. van Goede Wil	Kerk met valorisatie
Sint-Franciscus van Sales Mijlstraat	Kerk met valorisatie

De pastorale verantwoordelijken verbinden zich ertoe een onderbouwd pastoraal plan op te stellen. In de tweede helft van 2026 zal er overleg zijn tussen pastorale verantwoordelijken, kerkfabrieken en gemeente over de implicaties daarvan op de kerkgebouwen, resulterend in een aanpassing van het kerkenbeleidsplan.

Er zal dan overlegd worden over een addendum aan het kerkenbeleidsplan, waarbij mogelijks her- of nevenbestemmingen zullen opgenomen worden.

3.2. Plan van aanpak: hoe de toekomstige invullingen zullen worden onderzocht

Zoals gesteld onder punt 3.1. worden in de tweede helft 2026 gesprekken opgestart met het oog op een evaluatie en bijsturing van het kerkenbeleidsplan.

In voorbereiding daarvan zullen volgende acties ondernomen worden:

- de pastorale verantwoordelijken stellen een onderbouwd pastoraal plan op.
- De stuurgroep onderzoekt mogelijke neven- en herbestemmingen voor elke kerk en betreft hierbij de geloofsgemeenschappen en kerkfabrieken.
- De stuurgroep onderzoekt maatschappelijke noden, die eventueel in een kerkgebouw zouden kunnen ondergebracht worden.
- In functie van de acties komt de stuurgroep viermaandelijks samen.

Alle partijen verbinden zich tot een evaluatie in de tweede helft 2026, om het kerkenbeleidsplan bij te sturen.

BESLUIT

Alle betrokken partijen engageren zich om naar aanleiding van het jaarlijks overleg tussen het centraal kerkbestuur en de gemeente na te gaan of het plan nog actueel is en of wijzigingen noodzakelijk zijn. Indien wijzigingen nodig zijn, worden ze opgenomen in een addendum aan dit kerkenbeleidsplan na goedkeuring door de bisschop en door de gemeenteraad. Dit principe is toe te passen bij de start van elke nieuwe legislatuur. Volgens het Eredienstendecreet dat in werking treedt vanaf 1 januari 2025 moet elk kerkenbeleidsplan de eerste zes maand van elke nieuwe legislatuur vernieuwd of herbevestigd worden.